

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 31ης Ιανουαρίου 2001 *

Στην υπόθεση T-193/99,

Wm. Wrigley Jr. Company, με έδρα το Σικάγο, Illinois (Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής), εκπροσωπούμενη από τον M. Kinkeldey, δικηγόρο Μονάχου, Maximilianstraße 58, Μόναχο (Γερμανία),

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου εναρμονίσεως στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από τις V. Melgar, προϊσταμένη του νομικού τμήματος, και S. Laitinen, μέλος του ίδιου τμήματος, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον C. Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας της Επιτροπής, Centre Wagner, Kirchberg,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο την εκδίκαση της προσφυγής που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως του πρώτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου εναρμονίσεως στο

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) της 16ης Ιουνίου 1999 (υπόθεση R 216/1998-1), σχετικά με την καταχώριση του λεξήματος DOUBLEMINT ως κοινοτικού σήματος,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Pirlung, Πρόεδρο, A. Potocki και A. W. H. Meij, δικαστές,

γραμματέας: B. Pastor, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου την 1η Σεπτεμβρίου 1999,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα απαντήσεως που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 6 Δεκεμβρίου 1999,

κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 14ης Σεπτεμβρίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Στις 29 Μαρτίου 1996, η προσφεύγουσα υπέβαλε στο Γραφείο εναρμόνισης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (στο εξής: Γραφείο) αίτηση καταχώρισης κοινοτικού λεκτικού σήματος βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε.
- 2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το λέξιμα **DOUBLEMINT**.
- 3 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση εμπίπτουν ιδίως στις κατηγορίες 3, 5 και 30 του διακανονισμού της Νίκαιας, της 15ης Ιουνίου 1957, σχετικά με τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών όσον αφορά την καταχώριση σημάτων, όπως αναθεωρήθηκε και τροποποιήθηκε, και πιο συγκεκριμένα στις κατηγορίες:

«προϊόντα κοσμητικά· οδοντοσμητικά, περιλαμβανομένων των τσιγκλών κοσμητικής χρήσεως» (κατηγορία 3),

«προϊόντα φαρμακευτικά, κτηνιατρικά και υγειονομολογικά, περιλαμβανομένων των τσικλών για ιατρική χρήση και των τσικλών με θεραπευτικά πρόσθετα» (κατηγορία 5),

«καφές, τσάι, κακάο, ζάχαρη, ρύζι, ταπιόκα, σάγο (αλεύρι κολλαρίσματος), υποκατάστατα καφέ· άλευρα και παρασκευάσματα από δημητριακά, άρτος, μπισκότα, γλυκά και είδη ζαχαροπλαστικής, καραμέλα, παγωτά· μέλι, σιρόπι μελάσας, μαγιά, μπίικιν πάουντερ· αλάτι, μουστάρδα, πιπέρι· ξύδι, σάλτσες (καρυκεύματα)· μπαχαρικά· πάγος· είδη ζαχαροπλαστικής και τσίικλες χωρίς θεραπευτικά πρόσθετα, είδη ζαχαροπλαστικής περιλαμβανομένων των τσικλών· τσίικλες που περιέχουν ζάχαρη, συνηθισμένες τσίικλες· μη θεραπευτικά είδη ζαχαροπλαστικής· σοκολάτα, ζαχαρωτά, καραμέλες» (κατηγορία 30).

- 4 Με απόφαση της 13ης Οκτωβρίου 1998, ο εξεταστής απέρριψε βάσει του άρθρου 38 του κανονισμού 40/94 την αίτηση με την αιτιολογία ότι το λέξημα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι αμυγώς περιγραφικό, οπότε εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94.
- 5 Στις 8 Δεκεμβρίου 1998 η προσφεύγουσα άσκησε ενώπιον του Γραφείου προσφυγή, βάσει του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94, κατά της αποφάσεως του εξεταστή. Υποστήριξε ότι το λέξημα, λαμβανόμενο ως σύνολο, πρέπει να θεωρηθεί ως δημιουργία νέας λέξεως. Ο καταναλωτής δεν αντιλαμβάνεται κάθε μία από τις λέξεις «double» και «mint» ως μονοσημαντική, αλλά πρέπει να προβεί σε πλείστες διανοητικές ενέργειες για να φθάσει στην κατανόησή τους.
- 6 Η προσφυγή απορρίφθηκε με απόφαση της 16ης Ιουνίου 1999 (στο εξής: προβαλλόμενη απόφαση). Στην ουσία, το τμήμα προσφυγών θεώρησε ότι το επίμαχο λέξημα, ένας συνδυασμός δύο αγγλικών λέξεων χωρίς την προσθήκη φανταχτερού ή

φανταστικού στοιχείου, περιγράφει ορισμένα χαρακτηριστικά των σχετικών προϊόντων. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να καταχωριστεί ως κοινοτικό σήμα.

Αιτήματα των διαδίκων

- 7 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:
 - να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση
 - να καταδικάσει το Γραφείο στα δικαστικά έξοδα.

- 8 Το Γραφείο ζητεί από το Πρωτοδικείο:
 - να απορρίψει την προσφυγή
 - να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

- 9 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το Γραφείο ισχυρίστηκε, χωρίς να αντικρουστεί στο σημείο αυτό από την προσφεύγουσα, ότι κατά τις έρευνές του κάθε ένα από

τα προϊόντα που αφορά η αίτηση καταχωρίσεως, τα οποία απαριθμούνται στη σκέψη 3 της παρούσας αποφάσεως, μπορεί να περιέχει μέντα. Η προσφεύγουσα ανέφερε ότι τώρα οι εμπορικές της δραστηριότητες επικεντρώνονται στις τσίγκλες. Ωστόσο, η αίτησή της καταχωρίσεως αφορά όλα τα προϊόντα που προπαρατέθηκαν στη σκέψη 3 συγκεκριμένα, δεν αποκλείεται οι δραστηριότητές της να στραφούν σε διαφορετικά προϊόντα από τις τσίγκλες.

Σκεπτικό

- 10 Προς στήριξη της προσφυγής της η προσφεύγουσα διατυπώνει ένα και μόνο λόγο ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλει παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94.

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 11 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι το λέξημα DOUBLEMINT δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της σχετικής διατάξεως. Η διάταξη αυτή καταλαμβάνει μόνον τα σήματα που συντίθενται «αποκλειστικά» από ενδείξεις περιγραφικού χαρακτήρα. Εφόσον μια διανοητική προσπάθεια, έστω και ελάχιστη, είναι αναγκαία για την πλήρη κατανόηση μιας πιθανής σημασίας του σήματος, το σήμα αυτό έχει υποδηλωτικό χαρακτήρα. Πάντως, η έκφραση DOUBLEMINT ενέχει εφευρηματικά στοιχεία.
- 12 Κατά την προσφεύγουσα, καθώς το τμήμα προσφυγών υπογράμμισε ότι DOUBLEMINT σημαίνει «μέντα δύο φορές πάνω από το συνηθισμένο» συγκεκριμένα, ο καταναλωτής δεν μπορεί να ξέρει ποια είναι η «συνηθισμένη ποσότητα μέντας» στα σχετικά προϊόντα, καθόσον ουδείς ορισμός υφίσταται συναφώς. Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει γεύση που να είναι «δύο φορές ισχυρότερη από το συνηθισμένο». Επομένως, ο όρος DOUBLEMINT δεν περιγράφει ένα δεκτικό ορισμού χαρακτηριστικό των σχετικών προϊόντων, αλλά δίνει μια πολύ αλλόκοτη και συ-

γχεχυμένη εντύπωση σχετικά με την ποιότητα των προϊόντων αυτών. Τέτοια σήματα είναι τα καλύτερα διότι εντυπώνονται στους καταναλωτές.

13. Εν πάση περιπτώσει, το λέξιμα DOUBLEMINT πρέπει να αξιολογηθεί στο σύνολό του. Πρόκειται για μια ελάχιστα συνηθισμένη και για μια φανταχτερή έκφραση. Επί πλέον, το γεγονός ότι η λέξη DOUBLEMINT δεν περιέχεται σε κανένα λεξικό αποτελεί σημαντική ένδειξη υπέρ του εφευρηματικού και φανταχτερού χαρακτήρα της.
14. Το Γραφείο υπογραμμίζει ότι, ως εκ της φύσεώς τους, οι περιγραφικές ενδείξεις υπό την έννοια της σχετικής διατάξεως δεν μπορούν να επιτελέσουν τη λειτουργία σήματος. Όταν πρόκειται για νεολογισμούς, που αυτοί καθαυτοί δεν περιέχονται στα λεξικά, η πρακτική του Γραφείου συνίσταται στο να λαμβάνει υπόψη το αν οι νεολογισμοί αυτοί είναι κατανοητοί από το μέσο άτομο. Στην περίπτωση των λεκτικών σημάτων που συντίθενται από πλείονες όρους, το Γραφείο πρέπει σε κάθε συγκεκριμένη υπόθεση να στηρίζεται στο αν υπάρχει κανονική και αυτόματη κατανόηση από το μέσο άτομο.
15. Όσο για την παρούσα υπόθεση, το Γραφείο υπενθυμίζει ότι η σύνθετη έκφραση DOUBLEMINT συνίσταται από δύο κοινούς όρους της αγγλικής γλώσσας. Ο καταναλωτής που βλέπει την έκφραση αυτή σε πακέτο με τσίκλες ή σε διαφήμιση για τσίκλες έχει την εντύπωση ότι το προϊόν περιέχει μεγάλη ποσότητα μέντας ή ότι του έχει προστεθεί γεύση μέντας. Εφόσον το μήνυμα περιορίζεται στην περιγραφή άμεσων χαρακτηριστικών, το λέξιμα δεν είναι καταχωρίσιμο.
16. Το Γραφείο προσθέτει ότι το γεγονός ότι ο όρος DOUBLEMINT έχει δύο σημασίες — δηλαδή «μέντα δύο φορές πάνω από το συνηθισμένο» και «γεύση δύο ειδών μέντας» — δεν προσδίδει στο επίμαχο λέξιμα υποδηλωτικό χαρακτήρα, καθόσον κάθε μία από τις δύο σημασίες είναι αμγώς περιγραφική.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 17 Κατά το άρθρο 4 του κανονισμού 40/94, το καθοριστικό στοιχείο προκειμένου ένα δεκτικό γραφικής παραστάσεως σημείο να μπορεί να αποτελέσει κοινοτικό σήμα συνίσταται στη δυνατότητά του διακρίσεως των προϊόντων μιας επιχειρήσεως από αυτά μιας άλλης.
- 18 Εξ αυτού προκύπτει ιδίως ότι οι απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου που παρατίθενται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 μπορούν να εκτιμηθούν μόνο σε σχέση με τα προϊόντα για τα οποία ζητείται η καταχώριση του σημείου (βλ. την απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 1999, T-163/98, Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ, BABY-DRY, Συλλογή 1999, σ. II-2383, σκέψεις 20 και 21).
- 19 Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 — τη μόνη διάταξη που ασκεί επιρροή εν προκειμένω —, δεν γίνονται δεκτά για καταχώριση «τα σήματα που αποτελούνται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν στις συναλλαγές για τη δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προέλευσης ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος (...) ή άλλων χαρακτηριστικών [του προϊόντος] αυτ[ού]».
- 20 Έτσι, η θέληση του νομοθέτη ήταν — τηρουμένου του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94 — να τεκμαίρονται τα σημεία αυτά, λόγω της αμγώς περιγραφικής φύσεώς τους, ακατάλληλα προς διάκριση των προϊόντων μιας επιχειρήσεως από αυτά μιας άλλης. Αντιθέτως, τα σημεία ή οι ενδείξεις των οποίων το σημαίνόμενο έχει κάτι παραπάνω από αποκλειστικώς περιγραφικό χαρακτήρα μπορούν να καταχωριστούν ως κοινοτικά σήματα.
- 21 Εν προκειμένω, πρέπει να υπομνηστεί ότι, στην προσβαλλόμενη απόφαση, το τμήμα προσφυγών διαπιστώνει ότι το λέξιμα DOUBLEMINT είναι συνδυασμός δύο αγγλικών λέξεων, δηλαδή της λέξεως «double» — που σημαίνει «αποτελούμενος από δύο μέλη, πράγματα, στρώματα, σύνολα» και «μεγέθους, αξίας, εντάσεως

τουλάχιστον δύο φορές πάνω από το συνηθισμένο» — και της λέξεως «mint» — που σημαίνει, μεταξύ άλλων, «όλα τα διάφορα αρωματικά φυτά του γένους *Mentha* των οποίων τα άνθη είναι χρώματος lilá και στα οποία περιλαμβάνονται η πράσινη μέντα, η καυστική μέντα και άλλα μαγειρικά χόρτα» και «καραμέλα ή σοκολάτα αρωματισμένη με απόσταγμα τέτοιου φυτού, και ειδικότερα καυστικής μέντας». Κατά το τμήμα προσφυγών, το λέξιμα αυτό δείχνει αμέσως στους δυνητικούς καταναλωτές ότι τα σχετικά προϊόντα περιέχουν «μέντα δύο φορές πάνω από το συνηθισμένο» ή ότι έχουν «γεύση δύο ειδών μέντας».

- 22 Το τμήμα προσφυγών δεν αποδίδει καμία σημασία στο δισημάντο τόσο της λέξεως «double» όσο και της λέξεως «mint», με την αιτιολογία ότι ο καταναλωτής, όταν έρχεται αντιμέτωπος με το επίμαχο λέξιμα, θεωρεί, κατά το τμήμα προσφυγών, ότι το σχετικό προϊόν έχει «μεγάλη ποσότητα μέντας» ή «γεύση μέντας». Συνάγει ότι το επίμαχο λέξιμα είναι αμγώς περιγραφικό, οπότε δεν μπορεί να καταχωριστεί ως κοινοτικό σήμα.
- 23 Κακώς το τμήμα προσφυγών θεώρησε το λέξιμα DOUBLEMINT αμγώς περιγραφικό.
- 24 Πρώτ' απ' όλα, χρησιμοποιούμενο ως εγωμαστικός όρος για τον χαρακτηρισμό συγκεκριμένου προϊόντος, το επίθετο «double» έχει ασυνήθιστο χαρακτήρα σε σχέση με πιο άμεσους και τετριμμένους εγωμαστικούς όρους όπως «much», «strong», «extra», «best» ή «finest» (πολύ, δυνατό, εξαιρετικό, το καλύτερο ή το πιο εκλεκτό), και πολύ περισσότερο όταν, όπως εν προκειμένω, το επίθετο αυτό δεν κάνει κανένα συγκριτικό υπαινιγμό στην «απλή» κατάσταση του ίδιου προϊόντος ή ανταγωνιστικού προϊόντος.
- 25 Στη συνέχεια, το ίδιο το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε ότι ο όρος «double», συνδυαζόμενος ειδικά με τη λέξη «mint», έχει για τον δυνητικό καταναλωτή δύο χωριστές σημασίες: «μέντα δύο φορές πάνω από το συνηθισμένο» ή «γεύση δύο ειδών μέντας».

- 26 Όμως, βάσει της διαπιστώσεως αυτής, απλώς και μόνον από το λέξιμα DOUBLEMINT δεν είναι δυνατόν να συναχθεί αν το σχετικό προϊόν έχει δύο φορές παραπάνω μέντα, παραδείγματος χάριν καυστική μέντα, ή αν έχει γεύση δύο διαφορετικών ειδών μέντας, παραδείγματος χάριν καυστικής μέντας και πράσινης μέντας.
- 27 Τέλος, όσον αφορά μόνον την περίπτωση του συνδυασμού δύο ειδών μέντας, είναι επί πλέον δυνατόν η γεύση πράσινης μέντας ή η γεύση άλλου μαγειρικού χόρτου να είναι πολύ πιο έντονη από τη γεύση καυστικής μέντας, οπότε ο καταναλωτής πρέπει να αναμένει ότι ένα προϊόν που περιέχει δύο είδη μέντας έχει γεύση πολύ απομακρυσμένη από αυτήν ενός προϊόντος που περιέχει το μοναδικό είδος καυστικής μέντας σε διπλή ποσότητα.
- 28 Πάντοτε όσον αφορά τον συνδυασμό δύο ειδών μέντας, πρέπει, τέλος, να υπομνηστεί ότι η λέξη «mint» είναι ένας κοινόχρηστος όρος ο οποίος περιλαμβάνει, κατά τις διαπιστώσεις του τμήματος προσφυγών, την πράσινη μέντα, την καυστική μέντα και άλλα μαγειρικά χόρτα. Κατά συνέπεια, υφίστανται πλείστες δυνατότητες συνδυασμού δύο ειδών μέντας, και μάλιστα σε εντάσεις γεύσεως που ποικίλλουν για κάθε συνδυασμό.
- 29 Επομένως, οι πολλές σημασίες που έχει το σύνθετο λέξιμα DOUBLEMINT — του οποίου κάθε συνιστώσα είναι μια κοινή λέξη της αγγλικής γλώσσας — γίνονται ευκολότατα αντιληπτές, έστω και με συνειρμούς ή υπαινιγμούς, από τον μέσο αγγλόφωνο καταναλωτή και, έτσι, αφαιρούν από το σημείο αυτό κάθε περιγραφική λειτουργία υπό την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, ενώ για έναν καταναλωτή που δεν κατέχει επαρκώς την αγγλική γλώσσα το επίμαχο λέξιμα θα είναι ως εκ της φύσεώς του αόριστο και φανταχτερό.
- 30 Απ' όλες τις πιο πάνω σκέψεις προκύπτει ότι το λέξιμα DOUBLEMINT, το οποίο συνδέεται με τα προϊόντα που αφορά η αίτηση καταχωρίσεως, έχει πολυσήμαντο και

υποδηλωτικό νόημα το οποίο επιδέχεται διάφορες ερμηνείες. Κατά συνέπεια, η πολλαπλότητα των δυνατών σημασιολογικών συνδυασμών αποκλείει το να αντιλαμβάνεται ο καταναλωτής μια συγκεκριμένη σημασία. Επομένως, το επίμαχο λέξιμα δεν παρέχει στο κοινό στο οποίο απευθύνεται τη δυνατότητα να αποκαλύπτει αμέσως και χωρίς άλλη σκέψη την περιγραφή ενός χαρακτηριστικού των σχετικών προϊόντων.

- 31 Συνεπώς, το λέξιμα αυτό δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως αμγώς περιγραφικό.

- 32 Επομένως, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 33 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα.

- 34 Εν προκειμένω, το Γραφείο ηττήθηκε. Κατά συνέπεια, λαμβανομένου υπόψη του αιτήματος της προσφεύγουσας, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση του πρώτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου εναρμονίσεως στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) της 16ης Ιουνίου 1999 (υπόθεση R 216/1998-1).**

- 2) Καταδικάζει το καθού στα δικαστικά έξοδα.**

Pirrung

Potocki

Meij

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 31 Ιανουαρίου 2001.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

A. W. H. Wei,